

«Αναπτύσσοντας τις δεξιότητες στο διάβασμα»

Εκδήλωση για εκπαιδευτικούς και βιβλιοθηκονόμους
Βιβλιοθήκη Ιδρύματος Ευγενίδου και Βιβλιοθήκη Goethe Institut Athen
18 και 19 Νοεμβρίου 2011

Photo: Copyright ©colourbox

- Τι συμβαίνει στον εγκέφαλό μας όταν διαβάζουμε;
- Τι μας αποκαλύπτουν οι σύγχρονες έρευνες για τη λειτουργία του εγκεφάλου;
- Υπάρχουν σύγχρονες τεχνικές που να προάγουν το διάβασμα;
- Ποιες τεχνικές μπορούν να χρησιμοποιηθούν από γονείς, εκπαιδευτικούς και ποιες από τους εφήβους και τους νέους;
- Με ποιον τρόπο μπορούν να συνεργασθούν γονείς, νηπιαγωγοί, δάσκαλοι και βιβλιοθηκονόμοι σε αυτό το επίπεδο;

Αυτά είναι μερικά μόνο από τα ερωτήματα στα οποία θα κληθούν να απαντήσουν επιστήμονες από την Ελλάδα και το εξωτερικό στη διήμερη εκδήλωση που διοργανώνεται την Παρασκευή 18 και το Σάββατο 19 Νοεμβρίου 2011 στο Αμφιθέατρο του Ιδρύματος Ευγενίδου (Λεωφ. Συγγρού 387, 175 64 Π. Φάληρο, <http://www.eugenfound.edu.gr/>).

Διοργανωτές της ενδιαφέρουσας αυτής διήμερης εκδήλωσης είναι η βιβλιοθήκη του Ιδρύματος Ευγενίδου και η βιβλιοθήκη του Goethe Institut Athen και στόχος είναι η θεωρητική κατάρτιση, αλλά και η πρακτική άσκηση βιβλιοθηκονόμων και εκπαιδευτικών πάνω σε σύγχρονες τεχνικές που προάγουν την αναγνωσιμότητα .

Επίσημοι προσκεκλημένοι είναι ο καθηγητής Manfred Spitzer από το Psychiatric Hospital at the University of Ulm, η Anke Märk-Bürmann και η Karola Penz από την Academy for the Promotion of Reading και η Dr Αργυρώ Βατάκη από το Ινστιτούτο Γνωσιακής Έρευνας και Τεχνολογίας (ΙΓΕΤ). Τον συντονισμό της εκδήλωσης έχει αναλάβει ο Ηλίας Κούβελας, Ομότιμος Καθηγητής Φυσιολογίας Πανεπιστημίου Πατρών.

Η είσοδος είναι ελεύθερη αλλά η δήλωση συμμετοχής είναι απαραίτητη λόγω περιορισμένων θέσεων. Τηλέφωνα κρατήσεων: 210 94.69.631-32 (Δευτέρα έως Πέμπτη: 8:30-20:00, Παρασκευή: 8:30-15:00, Σάββατο: 8:30-14:00).

Σημειώνεται ότι σε όλους τους συμμετέχοντες θα δοθεί βεβαίωση παρακολούθησης.

Πρόγραμμα

Παρασκευή 18 Νοεμβρίου

19:00 – 19:15 Καλωσόρισμα εκ μέρους του Ιδρύματος Ευγενίδου Καλωσόρισμα εκ μέρους του Goethe Institut Athen

19:15 – 20:00 Prof. M. Spitzer (Psychiatric Hospital at the University of Ulm) Πώς λειτουργεί ο εγκέφαλος όταν διαβάζουμε

20:00 – 20:30 Dr Αργυρώ Βατάκη, Ινστιτούτο Γνωσιακής Έρευνας και Τεχνολογίας (ΙΓΕΤ).

Βελτίωση του γραμματισμού μέσω των αισθήσεών μας

20:30 – 21:00 Ερωτήσεις - Συζήτηση

Σάββατο 19 Νοεμβρίου

Για το Σάββατο, το πρόγραμμα περιλαμβάνει εισαγωγικές ομιλίες για όλους και κατόπιν τρία παράλληλα δίωρα εργαστήρια:

Εισαγωγικές ομιλίες

9:30 - 10:30 Anke Märk-Bürmann (Academy for the Promotion of Reading) Βιβλιομωρά, βιβλιοφιλαράκια, πρόσκοποι του διαβάσματος: Σύγχρονες τάσεις για την προαγωγή του διαβάσματος στα παιδιά και στους εφήβους στη Γερμανία

10:30 – 11:30 Karola Penz (Academy for the Promotion of Reading) Ανάπτυξη δεξιοτήτων διαβάσματος στο δημοτικό

Εργαστήρια: 12:00 – 14:00

Anke Märk-Bürmann

(εργαστήριο στα αγγλικά) Τι είναι το “book slam”: Πρακτικές ιδέες για να προκαλέσουμε την περιέργεια των νέων για τα βιβλία: Ένα εργαστήριο για την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ σχολείων, νηπιαγωγείων και βιβλιοθηκών.

Karola Penz

(εργαστήριο για εκπαιδευτικούς, στα αγγλικά) Στρατηγικές στην τάξη με στόχο να διδάξουμε την ευχέρεια στο διάβασμα και την κατανόηση των κειμένων – Διάβασμα σε ζευγάρια.

Dr Αργυρώ Βατάκη και Διονυσία Βερροιοπούλου, MSc.

(εργαστήριο για εκπαιδευτικούς, στα ελληνικά) Χρησιμοποιώντας αισθητηριακές πληροφορίες στο μάθημα.

Σύντομες περιλήψεις των ομιλιών

Prof. M. Spitzer. Πώς λειτουργεί ο εγκέφαλος όταν διαβάζουμε.

Περίληψη: Η νευροεπιστήμη της μάθησης και της ανάγνωσης έχει καταλήξει σε νέα γνώση γύρω από τους νευροβιολογικούς μηχανισμούς που εμπλέκονται σ' αυτήν. Αυτά τα ευρήματα δεν προάγουν μόνο τη γενική κατανόηση, αλλά επίσης έχουν πρακτικές συνέπειες για τον σχεδιασμό των μαθησιακών περιβαλλόντων.

Anke Märk-Bürmann. Βιβλιομωρά, βιβλιοφιλαράκια, πρόσκοποι του διαβάσματος: Σύγχρονες τάσεις για την προαγωγή του διαβάσματος στα παιδιά και στους εφήβους στη Γερμανία.

Περίληψη: Έπειτα από μια σύντομη εισαγωγή για την Ακαδημία Προαγωγής του διαβάσματος, έναν μη κερδοσκοπικό οργανισμό στο Hanover της Γερμανίας που παρέχει υπηρεσίες στην περιοχή Lower Saxony, θα ακολουθήσει παρουσίαση των διαφόρων προγραμμάτων προαγωγής του διαβάσματος για παιδιά και εφήβους. Τα προγράμματα αυτά ξεκινούν από το 1ο έτος και ολοκληρώνονται στην ηλικία των 16 ετών. Αρχικά, στόχος τους είναι οι γονείς, ώστε εκείνοι κατόπιν να επηρεάσουν τα παιδιά. Αργότερα, κατά την εφηβεία οι νέοι παίρνουν ενεργό ρόλο στην προαγωγή του διαβάσματος στη δική τους ηλικιακή ομάδα. Για παράδειγμα, εργάζονται ως βιβλιοφιλαράκια, πρόσκοποι διαβάσματος και έφηβοι- δάσκαλοι. Εν κατακλείδι, θα παρουσιαστούν

κάποια βασικά συστατικά επιτυχημένων προγραμμάτων προαγωγής του διαβάσματος. Ένα από αυτά είναι η συνεργασία: η προαγωγή του διαβάσματος για να είναι επαρκής και να έχει μακροπρόθεσμα αποτελέσματα προϋποθέτει τη συνεργασία γονέων, νηπιαγωγείων, σχολείων και βιβλιοθηκών.

Karola Penz. Ανάπτυξη δεξιοτήτων διαβάσματος στο δημοτικό.

Περίληψη: Η ανάγνωση είναι μια σύνθετη διαδικασία που απαιτεί τον συντονισμό διαφόρων εργασιών. Αφού ρίξουμε φως στις διάφορες δεξιότητες που σχετίζονται με την ανάγνωση και στο πώς αυτές εξελίσσονται, θα συζητηθεί η σημασία της κουλτούρας του διαβάσματος και της κινητοποίησης για την ανάπτυξη δεξιοτήτων διαβάσματος. Όπως καταδεικνύουν τα αποτελέσματα σύγχρονων ερευνών, η ευχέρεια στην ανάγνωση είναι ένδειξη επιδεξιότητας στο διάβασμα και αναπτύσσεται σταδιακά κατά την περίοδο φοίτησης στο Δημοτικό σχολείο. Ερευνητικά αποτελέσματα θα μας δείξουν τη σημασία της προαγωγής της ευχέρειας στο διάβασμα και της ενσωμάτωσης μεθόδων σε διάφορες σχολικές τάξεις.

Dr Argyrō Batáki. Βελτίωση του γραμματισμού μέσω των αισθήσεών μας.

Περίληψη: Ζούμε και ενεργούμε σε ένα πολυαισθητηριακό περιβάλλον, όμως συχνά έχουμε την τάση να εμφανίζουμε υπερβολική εξάρτηση από μια μόνο αίσθηση (κυρίως την όραση) για την ανίχνευση ενός δεδομένου γεγονότος και τη μάθηση απαραίτητων πληροφοριών. Πρόσφατες έρευνες υποστηρίζουν ότι η χρήση πολλαπλών, ταυτόχρονα εμφανιζόμενων αισθητηριακών ερεθισμάτων μάς δίνει πλεονέκτημα στην αντίδραση σε συγκεκριμένα γεγονότα και στην αποθήκευση των απαιτούμενων πληροφοριών. Η μάθηση τεχνικών βασισμένων σε πολλαπλές, ταυτόχρονα εμφανιζόμενες αισθητηριακές πληροφορίες παρέχει μια αποτελεσματική, ιδιαίτερα προσαρμόσιμη μέθοδο για την εμπλοκή των ατόμων στο υλικό μάθησης και την επίτευξη ενός συγκεκριμένου έργου.

Η αρχή της αισθητηριακής-χρονικής μάθησης είναι απλή. Όταν τα άτομα επικαλούνται περισσότερες από μία αισθήσεις, ταυτόχρονα ή/και για μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο, τείνουν να αλληλεπιδρούν με το υλικό πιο έντονα και να διατηρούν έτσι τις πληροφορίες που έμαθαν για μεγαλύτερα χρονικά διαστήματα. Στην αισθητηριακή-χρονική μάθηση, ένα άτομο βιώνει συγκεκριμένες πληροφορίες μέσω απτικών, οπτικών, ακουστικών, οσφρητικών κ.λπ. ερεθισμάτων και στη συνέχεια συνδέει αυτή τη δραστηριότητα με σχετικούς στόχους.

Η αλληλεπίδραση των αισθητηριακών πληροφοριών, της χρονικής επεξεργασίας και της σκέψης είναι που κάνει τις πολυαισθητηριακές τεχνικές μάθησης άκρως αποτελεσματικές τόσο για τον τυπικό πληθυσμό, όσο και για άτομα με αναπηρία.